

CALEA MÂNTUIIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Educația creștină a copiilor în lumea contemporană

Pentru creștinii obișnuiți să privească fiecare aspect al vieții în lumina iubirii lui Dumnezeu, educația înseamnă ai ajuta pe copii să meargă pe calea mântuirii împreună unii cu alții și cu Hristos, pentru a câștiga îndumnezeirea. Este tot mai greu ca în societatea de astăzi copii să fie crescuți și educați în duhul credinței ortodoxe. Oare se mai poate aceasta?

Sfântul Nicolae al Ohridei ne îndeamnă: „Începe drumul tău, cu frică de Dumnezeu, cu încredere deplină în Dumnezeu. Fiindcă să știi, și cea mai ușoară cale, fără Dumnezeu, nu ține...”. Începutul bun al educației copiilor care sunt darul lui Dumnezeu, revine în responsabilitatea deplină și imediată a părinților. Modelul dat copiilor, este reflectat de oglinda vieții acestora. Dacă ei trăiesc în iubirea de Hristos se vor strădui neîncetat să pună în inima pruncilor cugetarea celor sfinte. Copilul nu are nevoie numai de mâncare pentru trup, ci și de hrană pentru suflet, de aceea, armonia din casă, dragostea și înțelegerea dintre părinți, prezența și atenția lor, atitudinea lor dreaptă și nepărtinitoare față de copii, sentimentul de unitate al familiei, sentimentele de siguranță și de ocrotire pe care le trăiesc copiii în sânul familiei, contează mai mult decât toate cadourile și bunătățile din lume.

Pentru copiii creștini cei șapte ani de acasă sunt anii împărtășirii cu Hristos, anii împărtășirii din dragostea mamei și a familiei care la rândul ei are pe Dumnezeu căpătâi. Aceasta este perioada în care copiii primesc fundamentul deprinderilor și educației necesare înaintării spre mântuire prin lumea pământească. Dacă îi vor vedea pe părinți rugându-se, vor spune și ei cu bucurie rugăciunile pe care le-au învățat. Dacă vor vedea că în casă se citește în fiecare seară măcar câteva pagini din Evanghelie, din Psaltire sau din altă carte religioasă, se vor obișnui să se hrănească și ei cu ele. Dacă sunt crescuți într-un mediu de credință, în care să simtă cât de importantă este pentru părinții lor legătura cu Dumnezeu vor reuși mai departe să-L caute și să-L urmeze pe Cel care le este prieten de când sunt mici. Familia este mica biserică atunci când părinții își cresc copiii în dragostea de Dumnezeu, cu atenție

și responsabilitate. Preotul duhovnic are de asemenea, fără nicio îndoială, mare însemnătate pentru viața micului creștin. Dacă părinții au părinte duhovnic comun, ceea ce e de dorit, atunci și copilul se învață din pruncie cu spovedania fiindu-i mai ușor la adolescență și maturitate. Având în vedere această latură a omului ce se șlefuieste prin Sfânta Taină a Mărturisirii, dar și foloasele spirituale deosebite ce se dobândesc, trebuie să îndrăznim și să punem copiii încă din pruncie în fața scaunului de spovedanie. Nu păcatele sunt cele care trebuie să-l ducă acolo, nu trebuie să așteptăm să păcătuiască, pentru că atunci este deja târziu, ci trebuie să-l ducem pentru a se ferească din timp de căderea în răutăți. Sămânța cea bună pusă acum în inima lui, udată și îngrijită periodic prin Sfintele Taine, va da roade bogate la vremea potrivită. Spovedania trebuie prezentată ca un prilej de a primi iertarea lui Hristos.

Trebuie să amintim că nașii pot avea un rol mare și hotărâtor în educația și creșterea duhovnicească a finului, dacă își iau lucrul în serios, și bineînțeles, dacă au acces către familia finului. Părinții ar trebui să aleagă nașii pentru copiii lor cu mare grijă și cu îndrumarea duhovnicului. Aceștia ar trebui să fie creștini care să înțeleagă că principala lor răspundere e aceea de a se îngriji de creșterea duhovnicească a copilului. Sunt și situații când nașii nu pot ajunge la finii lor să-i învețe cele ale credinței rămânându-le să se roage pentru finii lor, lucru care nu este lipsit de importanță.

În ce privește învățătorul, profesorul sau pedagogul de orice fel, dacă aceștia ar avea înțelegerea că nu e suficient să umpli inima copilului cu științe teoretice și pământești și că trebuie pusă în inima lui și „știința științelor” și „arta artelor” care este credința în Dumnezeu și iubirea de aproapele, atunci formarea ar fi completată, iar în felul său de viață copilului va putea trece mereu faptele prin filtrul dragostei creștine spre scopul final îndumnezeirea.

Continuare în pagina 2

Sorin Gheorghe SĂPLĂCAN

PREDICA

Rodnicia ascultării de Hristos

Duminica a XVIII-a după Rusalii – Pescuirea minunată

„În vremea aceea, Iisus ședea lângă lacul Ghenizaret, și a văzut două corăbii oprite lângă țărm, iar pescarii, coborând din ele, spălau mrejele. Și urcându-Se într-una din corăbii care era a lui Simon, l-a rugat s-o depărteze puțin de la uscat. Și șezând în corabie, învăța, din ea, mulțimile. Iar când a încetat de a vorbi, i-a zis lui Simon: Mână la adânc, și lăsați în jos mrejele voastre, ca să pescuiți. Și, răspunzând, Simon a zis: Învățătorule, toată noaptea ne-am trudit și nimic nu am prins, dar, după cuvântul Tău, voi arunca mrejele. Și făcând ei aceasta, au prins mulțime mare de pește, că li se rupeau mrejele. Și au făcut semn celor care erau în cealaltă corabie, să vină să le ajute. Și au venit și au umplut amândouă corăbiile, încât erau gata să se afunde, iar Simon Petru, văzând aceasta, a căzut la genunchii lui Iisus, zicând: Ieși de la mine, Doamne, că sunt om păcătos. Căci spaima îl cuprinsese pe el și pe toți cei ce erau cu el, pentru pescuitul peștilor pe care îi prinseseră. Tot așa și pe Iacov și pe Ioan, fiii lui Zevedeu, care erau împreună cu Simon. Și a zis Iisus către Simon: Nu te teme; de acum înainte vei fi pescar de oameni. Și trăgând corăbiile la țărm, au lăsat totul și au mers după El”. (Luca 5,1-11)

Una dintre frumoasele învățături cu care Biserica hrănește mințile credincioșilor în această Duminică este că lucrarea Bisericii de adunare a fiilor ei în pelerinajul către Împărăția lui Dumnezeu se face prin harul lui Dumnezeu. Osteneala omenească simplă, fără harul lui Dumnezeu, este apreciabilă, este de lăudat, angajează creator potențialități sădite de Dumnezeu în firea umană, solicită la intensitate ridicată voința omului, mintea și simțirea sa, ba chiar și trupul său, însă, dacă osteneala omenească nu este *plinită de harul dumnezeiesc* nu este rodnică, nu iese de sub incidența morții și a stricăciunii. Harul dumnezeiesc este fermentul nemuririi și a nestricăciunii. Unde este har este moartea și stricăciunea sunt alungate. Priceperea și hărnicia omului sunt laudabile, însă este nevoie de harul lui Dumnezeu pentru ca ceea ce face omul să nu fie doar cu efect ameliorativ, ci să primească pecetea și haina nemuririi.

Reacția Sfântului Petru la îndemnul lui Hristos de a arunca din nou mreaja în apă, după ce toată noaptea a fost o osteneală zadarnică, ne arată că toată lucrarea Bisericii înseamnă prezența de viață făcătoare a harului dumnezeiesc; că în Biserică orice lucrare este mai mult prezență a harului dumnezeiesc decât efort omenesc. Câtă vreme Sfân-

tul Petru s-a ostenit în *noaptea lucrării fără de Dumnezeu nu a prins nimic*, s-a ostenit în zadar. Cuvintele sale: „Toată noaptea ne-am ostenit și n-am prins nimic” sunt expresia unei stări de zădărnicie, a unui eșec dezarmant dincolo de care nu se mai poate întrezări șanse de reușită.

În această noapte a deznădejdiei omenești vine Hristos și brăzdează întunericul necunoașterii de Dumnezeu cu razele învățaturii Sale, învățând cunoașterea de Dumnezeu și risipind întunericul din suflete. După ce a învățat mulțimile, după ce Petru a primit în minte adevărata și dreapta cunoaștere de Dumnezeu, pentru că L-a auzit pe Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, vorbind lui și mulțimilor, atunci Petru primește poruncă să meargă la pescuit. Să nu uităm de faptul că Petru era un pescar cu multă experiență; pescuitul era principala lui îndeletnicire și era o practică de familie. Deci cunoștea foarte bine detaliile necesare pentru ca o repriză de pescuit să fie reușită. În plus, venea după o noapte în care nu a prins nimic. Dar pentru că sufletul lui a fost înmuiat de Acel Neobișnuit OM care rostea *cuvinte cu putere*, a lăsat deosebita lui pricepere deoparte, pentru că a

Continuare în pagina 2

Pr. Ionel SCÂNTEIE

Din sumar

► Perla roșie
pagina 3, Amalia Stana

► Știri
pagina 4

Educația creștină a copiilor în lumea contemporană

Urmare din pagina 1

Este greșit să-l înzestrezi doar cu știința lumii acesteia, iar știința veșniciei să nu i-o împropriezi. De asemenea este o scădere să-i descoperi această lume trecătoare ca frumusețe și ca pe ultima realitate, iar frumusețea lumii veșnice să i-o ascunzi sau să o lași deoparte ca fiind lipsită de interes. Cu cât învățătorii dobândesc mai mult har, cu atât iubirea lor devine mai utilă și mai înțeleaptă pentru că profesorul de vocație este de fapt, un martor și mărturisitor al Învățătorului Suprem.

Copiii văd disciplinele la care învață prin prisma profesorilor, deoarece calitățile și defectele acestora se proiectează fast sau nefast asupra materiei predate în sine. Mai cu seamă este nevoie ca profesorul de religie să ofere un exemplu personal de viață în Hristos pentru că în școala de astăzi de acesta depinde în mare parte formarea caracterului copiilor. Fără a i se cere să fie desăvârșit, el trebuie însă să dovedească o permanentă strădanie spre a-și contura personalitatea, să tindă neîncetat spre desăvârșire.

Pentru mulți tineri și tinere, dorința de a fi în centrul atenției, de a fi vedetă, este mai

mare ca dorința de a fi bine învățat. Înainte, idealul pentru o fată era să devină o mamă bună, o soție respectată, o creștină devotată. Pentru majoritatea tinerilor, aceste idealuri sunt de domeniul trecutului. Astăzi ideea sacrificiului de sine a fost dezrădăcinată; oamenii nu sunt stimulați sau nu doresc să facă eforturi pentru a atinge idealuri morale și pentru a păstra valorile spirituale. Tehnologizarea excesivă presupune fragmentarea vieții într-o succesiune de probleme. Viața duhovnicească reprezintă una dintre „victimile” tehnologizării; eul moral nu poate supraviețui fragmentării și izolării. Iată motive pentru care preotul și profesorul de religie au datoria de a face din ora de religie o oră de consiliere și îndrumare a copiilor spre viața cu și în Hristos, spre împărtășirea cu Sfintele Taine, spre o viață responsabilă, mai plină de sens.

Cât timp un comportament poate fi indus, poate fi învățat, de multe ori el poate fi și dezvățat. Când ne propunem să schimbăm un anumit tip de comportament sau o anumită atitudine, se impune ca prin acțiunile noastre să-i determinăm pe copii să-și aleagă prioritățile, să-și

găsească un rost în tot ceea ce fac.

O intervenție pragmatică presupune o radiografiere clară a idealurilor și a simțămintelor lor: ce-și doresc de la viață, cum gândesc, care le sunt bucuriile și tristețile, care le sunt împlinirile și lipsurile, dorințele și frustrările.

Ca părinți, ca nași, ca preoți, ca profesori în măsura posibilităților, să ajungem la inima copiilor, chiar dacă uneori trebuie să le vorbim pe limba lor. Sfântul Apostol Pavel în acest sens ne învață că „tuturor toate m-am făcut, pentru ca-n orice chip să-i măntuiesc” (I Corinteni 9). Așadar, ieșirea din impasul acesta în care se pot afla cei responsabili de o educație creștină a copiilor, se poate afla doar în cazul în care își iau în serios, la vreme, misiunea încredințată lor de Dumnezeu Însuși.

Creșterea copiilor și educația tinerilor în frica lui Dumnezeu, va fi chiar piatra din capul unghiului, fundamentul și zidul de întărire, care îi va proteja pe aceștia de cădere și care le va da suflul necesar să fugă de duhul lumii acesteia și să urmeze calea către asemănarea cu Dumnezeu.

Rodnicia ascultării de Hristos

Urmare din pagina 1

înțeles că deși era mare, totuși nu era rodnică, și a dat ascultare cuvântului cu putere rostit de Hristos. Ascultarea lui a fost rodnică, prințând o mulțime de pești. Însă rodnicia acestei ascultări parcă este mai strălucitoare în transformarea lăuntrică prin care a trecut Sfântul Petru, exprimată în cuvintele: „Du-te de la mine, Doamne, că sunt om păcătos”. Nevrednicia de a sta înaintea lui Dumnezeu este semnul unei autentice rodnicii sufletești, pentru „toate le pot doar în Hristos Cel care mă întărește” (Filipeni 4, 13). Unde priciperea omenească are impresia că poate ceva fără de Dumnezeu, acea facere a omului, mai devreme sau mai târziu se va năru, pentru că nu este clădită pe piatra cea tare, care este Hristos. Toate facerile omenești care nu au în ele fermentul harului dumnezeiesc nu au putere să dăinuie în istorie și nici nu pot fi pătrunse de razele veșniciei.

Totodată, trebuie accentuat faptul că Petru a fost unul care s-a ostenit mult; oarecum era la capătul puterilor, omenește vorbind. Aici vine harul și dă odihnă, adică face să rodească osteneala. Dar unde nu este osteneală, unde nu este exercițiu insistent al potențialităților sădite de Dumnezeu în fire, unde nu este efort susținut pentru desăvârșire, acolo harul dumnezeiesc nu poate lucra, pentru că starea de trândăvie, de nelucrare, alungă harul.

(Luca 5, 7) „Și au făcut semn celor care erau în cealaltă corabie, să vină să le ajute. Și au venit și au umplut amândouă corăbiile, încât erau gata să se afunde”

Toată noaptea am trudit. Aceasta face o trimitere simbolică la prooroci. Învățăturile Sale au venit de deasupra lumii, ceea ce reprezintă un simbol al mării. Cele două corăbii îi reprezintă pe cei tăiați și pe cei netăiați împrejur. Și au făcut un semn celor care erau în altă corabie. Acesta se referă simbolic la cei șaptezeci și doi, căci acești ucenici erau prea puțini pentru a prinde și a culege.

(Sfântul Efrem Sirul, Comentariu la Diatesaronul lui Tațian 5, 18)

Despre recăsătoria preoților

Știrea apărută pe site-ul basilica.ro, al Patriarhiei Române (<http://basilica.ro/decizie-importanta-patriarhia-ecumenica-permite-a-doua-casatorie-pentru-preoti-vaduvi/>), despre recenta hotărâre a Patriarhiei Ecumenice cu privire la permiterea recăsătoriei preoților văduvi sau divorțați, părăsiți de soție, a produs un ceva „forfotă” în mediile de socializare.

În general, indiferent dacă părerile sunt spre a se conforma sau a dezavua sau chiar contesta canonul 26 apostolic (și celelalte canoane care reglementează situația), internații (credincioși, pe cei necredincioși nu-i socotim acum) au un punct comun: nu înțeleg, de ce au pus apostolii acest canon. Ori, sigur este că Sfînții Apostoli nu au ajuns la necesitatea acestui canon 26 dintr-un capriciu, sau din desconsiderarea căsătoriei, căci cei mai mulți dintre ei erau căsătoriți. În spatele acestui canon, este o logică, un raționament, o trăire, o așezare sufletească, o înțelegere a ethosului Bisericii, Împărăției lui Dumnezeu, de loc vreun capriciu sau vreo hotărâre arbitrară.

Care ar fi ethosul acestui canon?

Ce ar fi avut apostolii în inimă și minte când au formulat acest canon?

Ce trăire au avut Sfînții Apostoli, când au ajuns la această concluzie, încât să o stabilească într-un canon?

Răspunsul îl putem intuiti, găsi, înțelege și trăi asemenea Sfînților Apostoli, în învățătura de Credință, practica vieții în credință și în strânsă legătură cu viața

liturgică a Bisericii Ortodoxe!

„Pocăți-vă că s-a apropiat Împărăția Cerurilor!” (Matei 3, 2) a început propovăduirea Sf. Ioan Botezătorul, în vederea venirii lui Iisus Hristos, El continuând cu aceeași chemare (Matei 4, 17) și predicând pe munte (Matei 5): „Fericiți cei ... că a lor este Împărăția Cerurilor ...”. Ne-a dat rugăciunea domnească „Tatăl Nostru” în care cerem „... vie Împărăția Ta”...”, a spus pilde cu și despre, cu ce se aseamănă, despre cine intră și cine nu intră în „Împărăția Cerurilor”

De la Rusalii, „nașterea” Bisericii, orice Sfântă Liturghie începe cu Binecuvântarea Mare: „Binecuvântată este Împărăția Cerurilor...!”. Iar în simbolul de credință mărturisim „Întru-una Sfântă Sobornicească și apostolească Biserică, mărturisesc un botez într-o iertare a păcatelor, aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie!” - adică așteptăm deplinătatea Împărăției Cerurilor, a Împărăției lui Dumnezeu și modul de obște cum devenim cetățeni ai acestei Împărății! Iar Mântuitorul, ne arată și unde este: „... împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru.” (Luca 17, 21) și unde nu este „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta” (Ioan 18, 36).

Acum încă sub vremi, din motive pedagogice, Părinții Bisericești au împărțit Împărăția/Biserica în două părți: „Biserica Luptătoare” în care ne referim la cei din Biserică ce sunt încă sub vremi, în viața biologică; și „Biserica Biruitoare” numindu-i astfel pe cei trecuți prin moar-

te la viața veșnică, în special pe Maica Domnului și pe Sfînți. Dar nu sunt două Biserici, ci Una singură, care transcende din viața veșnică în viața vremelnică, și este așezată înăuntrul tuturor celor ce cred și-L mărturisesc pe Iisus Hristos ca Domn, Dumnezeu Adevărat, Împărat al Slavei și Arhiereu, și se botează, și fac toate celelalte ale Împărăției/Bisericii.

Împărăția Cerurilor, ca orice împărăție are câteva caracteristici (în afară de cele amintite deja: că are un Împărat, Arhiereu - fiind deci Împărăție Preotească): mai are legi, rânduieli; are cetățeni; și are oficiali; spuse acestea metaforic din motive pedagogice.

Rânduielile sunt: cele ale slujbelor, Sfintele Taine, canoanele, cele morale de bună viață.

Cetățenii sunt membri Bisericii, credincioșii - împreună cu oficialii Împărăției: clerul (episcopi, preoți și diaconi).

Clerul sunt o categorie de „cetățeni” ai Împărăției care activează în partea „luptătoare” a Împărăției, dar sunt de obârșie hărăită din partea „veșnică” sau „biruitoare” a Împărăției, fiind administratori ai Tainelor (mai puțin diaconii, care sunt ajutoare vrednice ale administratorilor Tainelor, episcopii și preoții, de aceea și ei au aceeași așezare în ce privește problema de care ne ocupăm).

Acum dacă preoții care trăiesc în Adevăr după rânduiala Împărăției, fiind „oficiali”, reprezentanți ai Împăratului și părții „biruitoare” și „veșnice” a Împărăției Cerurilor, de unde are Harul și

unde „... nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer” este limpede că după hirotonie (instalarea în poziția de oficial), preotului se cade a trăi conform cu Adevărul poziției pe care-l ocupă, nu cum se cere mirenilor de sub vremi, din „partea luptătoare” și să se îngrijească de propria lui „înșurătoare” și altele specifice acestei părți (de exemplu funcții de conducere sau administrative lumești ... etc), căci preotul nu mai este al părții „luptătoare” ci al celei „biruitoare” din Împărăție, și așa i se cade a și trăi.

Căci preotul văduv, este înșurat cu preoteasa sa, chiar dacă preoteasa a trecut la cele veșnice, la fel și cel divorțat, chiar dacă din lucrarea vrăjmașului preoteasa l-a părăsit, el preotul, ca întrupător al Adevărului, purtător al Harului Dumnezeiesc, al ordinii Împărăției Cerurilor trebuie să fie „bărbatul unei singure femei” (I Timotei 3, 2) - la fel și diaconii (I Timotei 3, 12), căci bărbat și femeie a făcut Dumnezeu pe om, nu bărbat și două, trei femei.

Cu toate acestea, chiriarhul locului are libertatea în anumite situații, pe care le cercetează caz cu caz, să facă cu iconomie, pogorământ și să îngăduie recăsătoria preotului, dar aceste cazuri sunt excepții și nu reprezintă o regulă automat aplicabilă oricând, și nici anularea canoanelor.

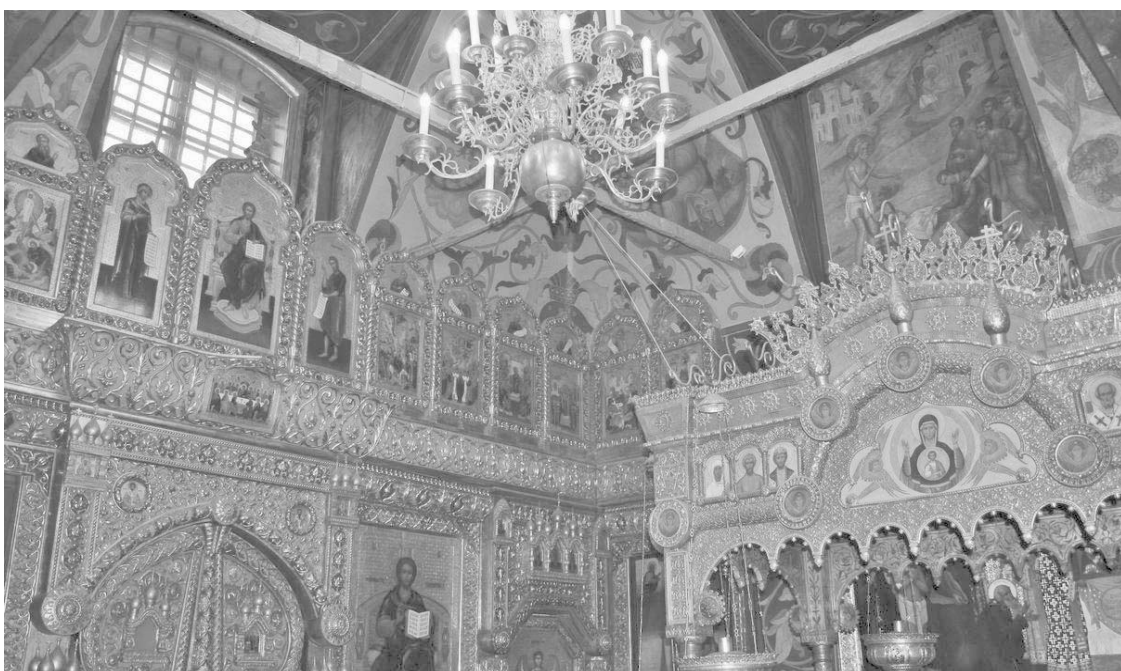
Toma MUNTEAN

Perla roșie

Una din capodoperele arhitecturii ortodoxe este și catedrala Sfântul Vasile Blajenii, care se află în centrul Moskovei, în Piața Roșie. Acest monument extraordinar și multicolor a fost început în anul 1555 și s-a finalizat în 1561. Se spune că Ivan cel Groaznic a promis lui Dumnezeu construcția catedralei dacă va obține victoria în lupta cu oștile tătarilor pentru orașul Kazan, iar această idee i-a fost dată de Mitropolitul Macarie. Obținând mai multe victorii, țarul a ordonat să fie construite mai multe biserici de lemn, ale căror altare să fie

închinat sfinților în ale căror zile de pomenire dușmanii erau învinși de soldații ruși. Ulterior s-a construit o catedrală cu nouă turlle, care să unifice cele nouă biserici. Turnul central a fost construit în 1588, odată cu înmormântarea aici a Sfântului Vasile Blajenii, „cel nebun pentru Hristos” când s-a adăugat celor opt altare, deja existente, încă unul care a unificat aceste spații.

Sfântul Vasile Blajenii, a adus o viață într-un stil non-conformist, a fost un mistic, ascet, hoinar pe străzile Moskovei, precizând tot felul

de evenimente, printre care și focul mistuitor, din anul 1547, care a cuprins Moskova. Datorită profețiilor sale, este un sfânt foarte iubit în Rusia și tocmai de aceasta a fost înmormântat în cea mai mare biserică din Moskova. A fost canonizat în 1580 și este sărbătorit la 2 august. Rugăciunile sale îl îmblânzeau chiar și pe sângerosul Ivan cel Groaznic, care avea o mare evlavie la „nebului lui Hrisos”. Odată când țarul a ieșit din biserică după Sfânta Liturghie, Fericitul i-ar fi spus: „Nu erai în biserică, ci în altă parte! Te-am văzut cum te plimbai în gând pe Muntele vrăbiilor, ca să-ți zidești palatul tău, cel nou!” Din acea zi, țarul a prins frică mare de el, dar l-a cinstit și mai mult.

Biserica are nouă paraclise și nouă iconostase care conțin peste 400 de icoane, precum

și numeroase picturi în ulei, ce împodobesc pereții catedralei datând din sec. XVI-XIX.

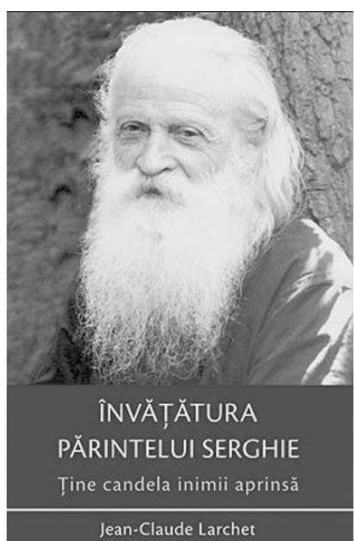
Perla Roșie a ortodoxiei ruse nu a fost scutită de evenimentele timpului. O legendă afirmă că Napoleon Bonaparte ar fi dorit să o ia la Paris, dar nedispunând de tehnologia necesară ar fi comandat incendierea ei, însă dezastrul a fost oprit de o ploaie venită din senin.

Forma ei cu nouă domuri multicolore în formă de bulb, colorate în spirală, combină tradiția arhitecturii de lemn rusești, cu influențe bizantine și islamice. Datorită acestei arhitecturi unice s-a născut o legendă, neconfirmată istoric, potrivit căreia, țarul Rusiei, Ivan cel Groaznic ar fi ordonat celor doi arhitecți care au proiectat catedrala, Barma și Posnik, să le fie scoși ochii, pentru a nu mai putea construi nimic asemănător în lume.

Comunismul nu a putut dărâma frumoasa biserică, chiar dacă Stalin a ordonat în Uniunea Sovietică dărâmarea multor biserici, ea, a fost doar închisă temporar în 1918, iar preoții arestați și ulterior transformați în filială a Muzeului Național de Istorie.

Frumusețea catedralei a fost comparată cu renumitul Taj Mahal al Indiei, iar pentru credincioșii ruși a devenit în prezent un simbolic „Nou Ierusalim”, ea adăpostind moaștele Sfântului cel nebun pentru Hristos, Vasile Blajenii, într-o frumoasă raclă de argint, căruia îi aducem venerare și pentru ale cărui sfinte rugăciuni Doamne, Iisuse Hristoase, miluiește-ne pe noi !

Amalia STANA

Prezentul timpul care ne aparține

mai înainte de toate, prin aceste frici nu putem schimba nimic – învățătura avvei este aici axată pe învățătura lui Hristos din Evanghelia, Luca, 22-31. Apoi, proiectându-te în viitor, te îndepărtezi de prezent și riști să-ți petreci toată existența neglijându-l. Avva nu îndeamnă nicicum la improvizare. El afirmă, în același timp, că „trebuie să pregătim viitorul”. Însă este convins că, trăind mai bine prezentul, pregătești mai bine viitorul. Cu adevărat, tocmai ceea ce trăim astăzi definește și pregătește ceea ce vom trăi mâine. Totuși, este inutil să faci planuri de viitor, căci niciodată nimic nu se potrivește după cum am prevăzut: întotdeauna survin evenimente neașteptate, care vin să ne zădărnicească toate proiectele.

Prin urmare, înțelepciunea constă în a trăi prezentul și în a ne încredința lui Dumnezeu în ceea ce privește viitorul. Pe de altă parte, nu trebuie să rămâi alipit de trecut. Să nu privești îndărăt, să uiți ce s-a întâmplat în ajun sau în ziua precedentă.

Grija avvei este, după cum am văzut, să nu ne descurajăm din pricina greșelilor pe care le-am comis mai înainte, să nu fim zdrobiți de povara trecutului și să nu rămânem prizonieri, ci să putem la fiecare moment să pornim din nou de la zero și să ducem întru Hristos o nouă viață la care ne cheamă Evanghelia, fapt care, de altfel, am văzut, nu exclude pocăința.

Prin urmare, trebuie – recomandă avva – „să trăim în prezent”, căci este singurul timp care este cu adevărat real, singurul timp care contează cu adevărat pentru noi. Ce trebuie să ne preocupe este cum suntem noi în prezent, care este starea în care suntem susceptibili, acum, de a ne înfățișa dinaintea lui Hristos. Aducerea-aminte de moarte pare a fi unul dintre mijloacele privilegiate de a pune aceste sfaturi în practică, de a ajunge la detașare și de a trăi ancorându-ne în momentul prezent.

(Jean-Claude Larchet, *Învățătura părintelui Serghie*, Editura Sofia, București, 2015)

Ce așteptări are Dumnezeu de la noi

Dumnezeu vrea de la noi iubire și unitate. Vrea ca Biserica lui „să fie una”. Sfântul Pavel spune în Epistola către Romani (16, 17): „Vă rog, fraților, să vă feriți de cei care fac dezbinări și sminteli împotriva învățării pe care ați primit-o și să vă păziți de ei”. Și tot el, în Epistola I către Corinteni (1, 10): „Roguvă pe voi, fraților, în numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți aceeași să vorbească, și să nu fie între voi dezbinări, ci să fiți uniți în duh și în cuget”.

În marea rugăciune din Evanghelia după Ioan, Mântuitorul s-a rugat „ca toți să fie una” (17, 21). S-a rugat pentru unitatea tuturor creștinilor din lume, ceea ce implică înseamnă și condamnarea gravă a tuturor dezbinărilor și a dezbinătorilor. Spunea în această rugăciune: „Toți să fie una, pentru ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis”.

Va să zică, acolo unde nu e unitate, slăbește și credința în Dumnezeu.

(Mitropolitul Antonie Plămădeală, *Tălcuri noi la texte vechi*, Editura Sophia, București, 2011, p. 23)

Detașarea trebuie să se exercite față de prezent, dar și față de viitor și trecut. De aici, sfatul des dat de către avva Serghie, acela de „a trăi de pe o zi pe alta”. Pentru a stabili și a întreține această stare duhovnicească, el recomandă a deprinde obiceiul de a începe fiecare zi fără a privi în urmă și fără a te gândi la ziua de mâine, ca și cum aceasta ar fi pe deplin nouă, ca și cum ea ar fi singura pe care o ai dinainte.

Pe de o parte, nu trebuie să ne neliniștim cu privire la viitor:

ȘTIRI

IPS Părinte Timotei a participat la evenimentele dedicate comemorării Detașamentului Păuliș, în Arad

Duminică, 16 septembrie 2018, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului a participat la Sfânta Liturghie săvârșită în Catedrala Arhiepiscopală din Arad. Sfânta slujbă a fost săvârșită de un sobor de preoți alcătuit din: Pr. Simion Mladin, eclesiarhul catedralei, Pr. Gheorghe Gogan, Pr. Mircea Cricovean, Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial, Arhid. Alexandru Tiulea.

La momentul rânduit, Chiriarhul arădean a rostit cuvântul de învățătură cu titlul „Sfânta Cruce – cumpăna dreptății” (cf. Gal. 2; Mc. 8 și stih Ceasul al nouălea), sau cu brațele sale îmbrățișând pe toți credincioșii, cu cel înălțat pe cer cântărind faptele tuturor celor împărțiți după cuvântul Domnului de-a dreapta și de-a stânga, spre dreapta răsplătire a judecății cerești, adică spre lumină sau întuneric. Urmarea Mântuitorului prin crucea jertfei Sale de care ne împărțim cheazășiuește mântuirea oamenilor. Cântarul dreptății este pentru cele ale vieții sufletești care înseamnă mai mult decât lumea întreagă, a subliniat Înaltpreasfinția Sa.

După aceasta, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a participat, alături de autoritățile locale și centrale, la manifestările dedicate celei de-a 74-a comemorare a Detașamentului Păuliș, ce s-a desfășurat în Piața Avram Iancu din Arad. Aici, Chiriarhul a oficiat o slujbă religioasă și a rostit un cuvânt comemorativ, după care a avut loc depunerea de coroane. În cuvântul său, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, a arătat că jertfa eroilor de la Păuliș, prin luptele lor pentru apărarea defileului Mureș și Criș, s-au desfășurat tocmai în săptămâna Înălțării Sfintei Cruci, ca o jertfă pentru țară și pentru neam. Mai apoi, participanții au asistat la defilarea militarilor și a forțelor armate și la un exercițiu militar cu focuri – efectuat cu cartușe de manevră. Întreaga după-masă, muzica militară a răsunat, fanfara interpretând un repertoriu variat de melodii. De asemenea, militarii au pregătit și o expoziție de armament, impresionantă.

La evenimente a participat domnul Mihai Fifor, ministrul Apărării, doamna Florentina Horgea, prefectul Aradului, domnul Gheorghe Falcă, primarul Aradului, domnul Sergiu Bîlcea, vicepreședintele Consiliului Județean Arad, parlamentari și alte oficialități.

Organizatorii evenimentului au fost Instituția Prefectului Arad alături de Centrul Militar Județean Arad.

PS Părinte Emilian Crișanul a săvârșit Sfânta Liturghie în Parohia Chesinț

În Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci, 16 septembrie 2018, credincioșii Parohiei Chesinț, Protopopiatul Lipova, cu mic cu mare, îmbrăcați în straie

de sărbătoare, l-au întâmpinat pe Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, la intrare în curtea bisericii. După primirea călduroasă, Preasfințitul Emilian, împreună cu preotul paroh Florin Ardeuan și Arhid. Mircea Proteasa, a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica parohială cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”.

În cuvântul de învățătură, Ierarhul a explicat textul Evangheliei de la Marcu, cap. 8, dând îndemn pentru luarea Crucii și urmarea lui Hristos. Pentru aceasta Domnul Iisus Hristos ne cere prin pilda Sa de pe cruce să lepădăm „omul cel vechi” al păcatului și urmând pilda Lui de dăruire să devenim oameni noi ai dragostei, ai păcii și ai buneii înțelegeri. Urmarea lui Hristos este drum peste Golgota cu pătimiri, cu răstigniri și moartea păcatului pentru a ne mântui. Pe creștinul care își ia crucea și-L urmează pe Hristos îl însoțește neîncetat pe calea izbăvirii harul Domnului nostru Iisus Hristos, a spus Preasfinția Sa.

La Sfânta Liturghie au participat, alături de numărul mare de credincioși, domnul Justin Cionca, Președintele Consiliului Județean și domnul Marian Toader, Primarul Comunei Zăbrani.

La final, Preasfinția Sa a mulțumit preotului paroh și tuturor credincioșilor pentru primirea călduroasă și a transmis binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru acest eveniment de suflet al parohiei. Preotul paroh a mulțumit Ierarhului pentru binecuvântarea arhierescă oferită credincioșilor pe care-i păstorește și i-a oferit o frumoasă icoană cu Maica Domnului și un buchet de flori, și tuturor oficialităților prezente la acest eveniment de suflet al satului. Răspunsurile liturgice au fost date de corul parohiei. După sfânta slujbă, Ierarhul împreună cu oaspeții, a vizitat muzeul parohiei. Începând cu orele 16 în biserica parohială s-a săvârșit Slujba de Te-Deum după care s-a continuat cu Ruga Satului, organizată de către preotul paroh Florin Ardeuan, în colaborare cu autoritățile locale.

În unitate de credință și de neam la Crucea-monument de pe Muntele Mic

Vineri 14 septembrie la orele dimineaței ierarhi, preoți, diaconi, militari, jandarmi, pompieri și credincioși au mers în procesiune din stațiunea Muntele Mic până la Crucea-monument. Aici, după intonarea imnului de stat a fost oficiată Sfânta Liturghie la baza crucii de către Preasfințitul Părinte Lucian, Preasfințitul Părinte Nicodim Episcopul Severinului și Strehaiei, Preasfințitul Părinte Siluan Episcopul Ortodox român din Ungaria și locuitor al Daciei Felix și Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, alături de un sobor de preoți și diaconi.

La această sărbătoare ajunsă la cea de-a 13-a ediție, ce se desfășoară an de an la o înălțime de 1670 m, au fost prezente și autorități centrale, județene, locale, civile și militare. După Sfânta Liturghie a fost săvârșită

și o slujbă de pomenire pentru eroii români bănațeni din primul Război Mondial și toți făuritorii Marii Uniri, depunerea de coroane, precum și un ceremonial militar, oferit de militarii de la Brigada 18 Cercetare și Supraveghere „Decebal” din Timișoara, efective ale Inspectoratului Județean de Jandarmi „Gl. Bg. Vasile Zorzor” Caraș-Severin și ale Inspectoratului pentru situații de urgență „Semenic” Caraș-Severin.

Praznicul Înălțării Sfintei Cruci la Mănăstirea Feredeou

Sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci a reprezentat pentru credincioșii prezenți la slujbele de la Mănăstirea Feredeou, așezământul monahal din deal, un prilej de înaltă trăire duhovnicească. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de către Întâistătătorul Eparhiei noastre, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența a numeroși credincioși. Din sobor a făcut parte, pe lângă alți părinți, Arhim. Ilarion Tăucean, starețul mănăstirii, Pr. Nelu Mercea, protopopul Lipovei, Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial și Pr. Mircea Șirian, secretar la Protopopiatul Lipova.

La momentul convenit, Înaltpreasfinția Sa a rostit cuvântul de învățătură cu titlul „Sfânta Cruce – puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu” (pe baza citirilor scripturistice ale praznicului: I Cor. 1; Ioan 20), în care face o paralelă între prefigurarea și istoria crucii în Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, subliniind legătura cu starea cea dintâi a omului lângă pomul cunoștinței binelui și-a răului și a pomului vieții, de la care s-au depărtat, lemnul Crucii, prin jertfa Mântuitorului, ridicându-l din cădere și redându-i adevărata cunoaștere a lui Dumnezeu, înțelepciunea și puterea spre lucrarea mântuirii, a subliniat Înaltpreasfințitul Părinte Timotei.

Sfânta slujbă a fost înfrumusețată prin hirotonirea întru preot a diaconului Cosmin-Mihai Iordăchescu, pe seama Parohiei Nicolae Bălcescu, Protopopiatul Lipova și întru diacon a tânărului Dănuț Tulcan, acesta urmând a fi hirotonit preot pe seama Parohiei Secaș, Protopopiatul Sebiș. Răspunsurile liturgice au fost date de corul bărbătesc al Parohiei Covăsânț, condus de domnul Marius Oneț, primarul Covăsânțului.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.